

Opinion:

KJENNSKAP TIL INNSKUDDSGARANTIEN

BEFOLKNINGSUNDERSØKELSE FOR BANKENES SIKRINGSFOND
JANUAR 2020

INNHold

OM UNDERSØKELSEN

HOVEDFUNN

RESULTATER

1. KJENNSKAP TIL INNSKUDDSGARANTIEN	6
2. KUNNSKAP OM INNSKUDDSGARANTIEN	11
3. TILLIT TIL INNSKUDDSGARANTIEN	22

VEDLEGG: SKJEMA

OM UNDERSØKELSEN

Formål og gjennomføring

Opinion AS har på oppdrag for Bankenes sikringsfond gjennomført en landsrepresentativ befolkningsundersøkelse som kartlegger kjennskap, kunnskap og tillit knyttet til fondets virksomhet i befolkningen.

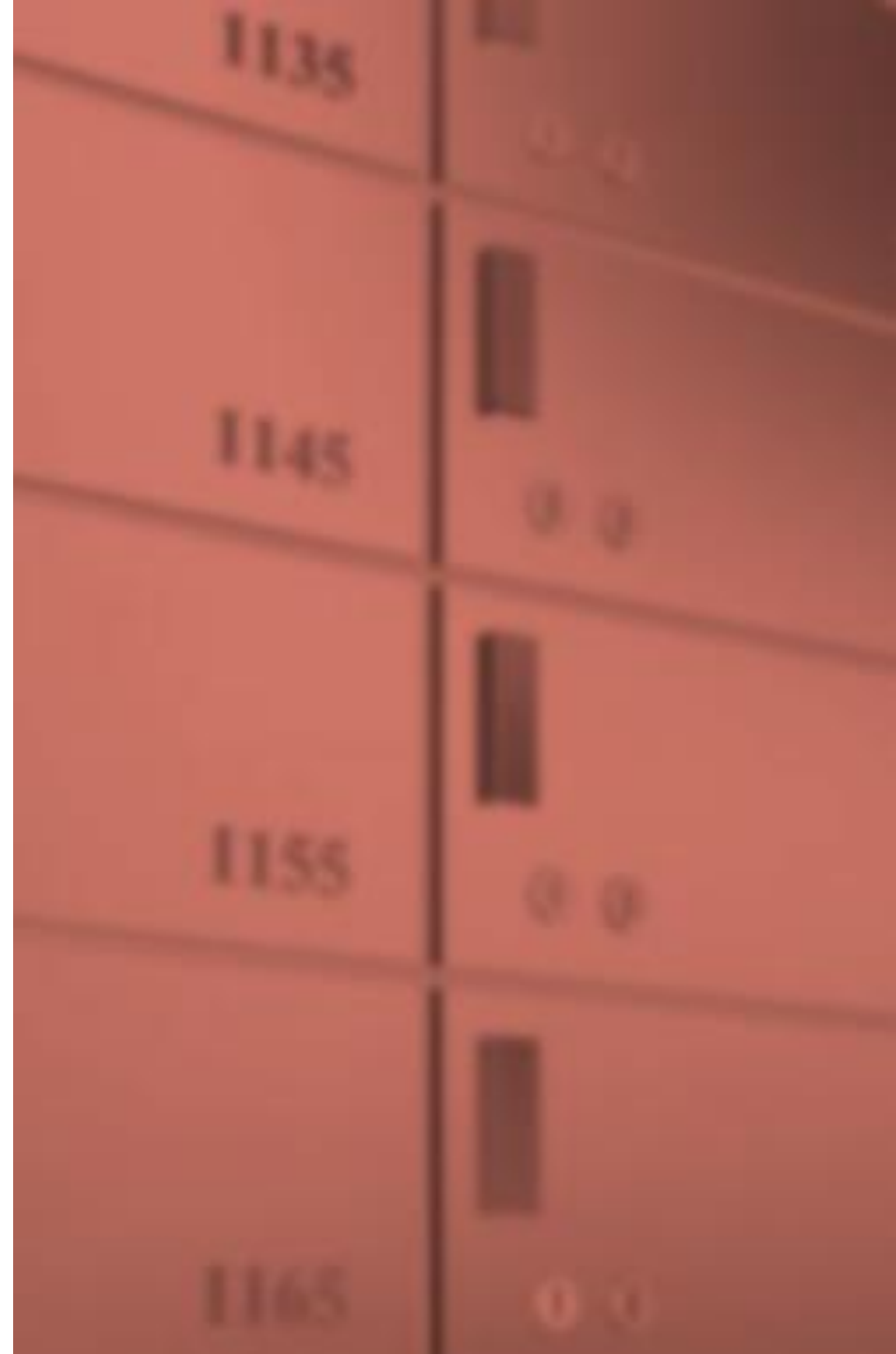
Undersøkelsen gir et oppdatert bilde av folks forhold til innskuddsgarantien og Bankenes sikringsfond og kan tjene som en nullpunktsanalyse for å måle eventuell utvikling og endring over tid. Resultatene gir også et godt grunnlag for den videre vurderingen av behov og innretning for Sikringsfondets kommunikasjonsinnsats.

Undersøkelsen tar dels utgangspunkt i en tilsvarende undersøkelse som Bankenes sikringsfond gjennomførte i 2016, men med justeringer av flere spørsmål. I rapporten kommenteres utvikling over tid der det er sammenligningsgrunnlag for det.

Undersøkelsen ble gjennomført i desember 2019 i et landsrepresentativt utvalg på totalt 1001 innbyggere fra 18 år.

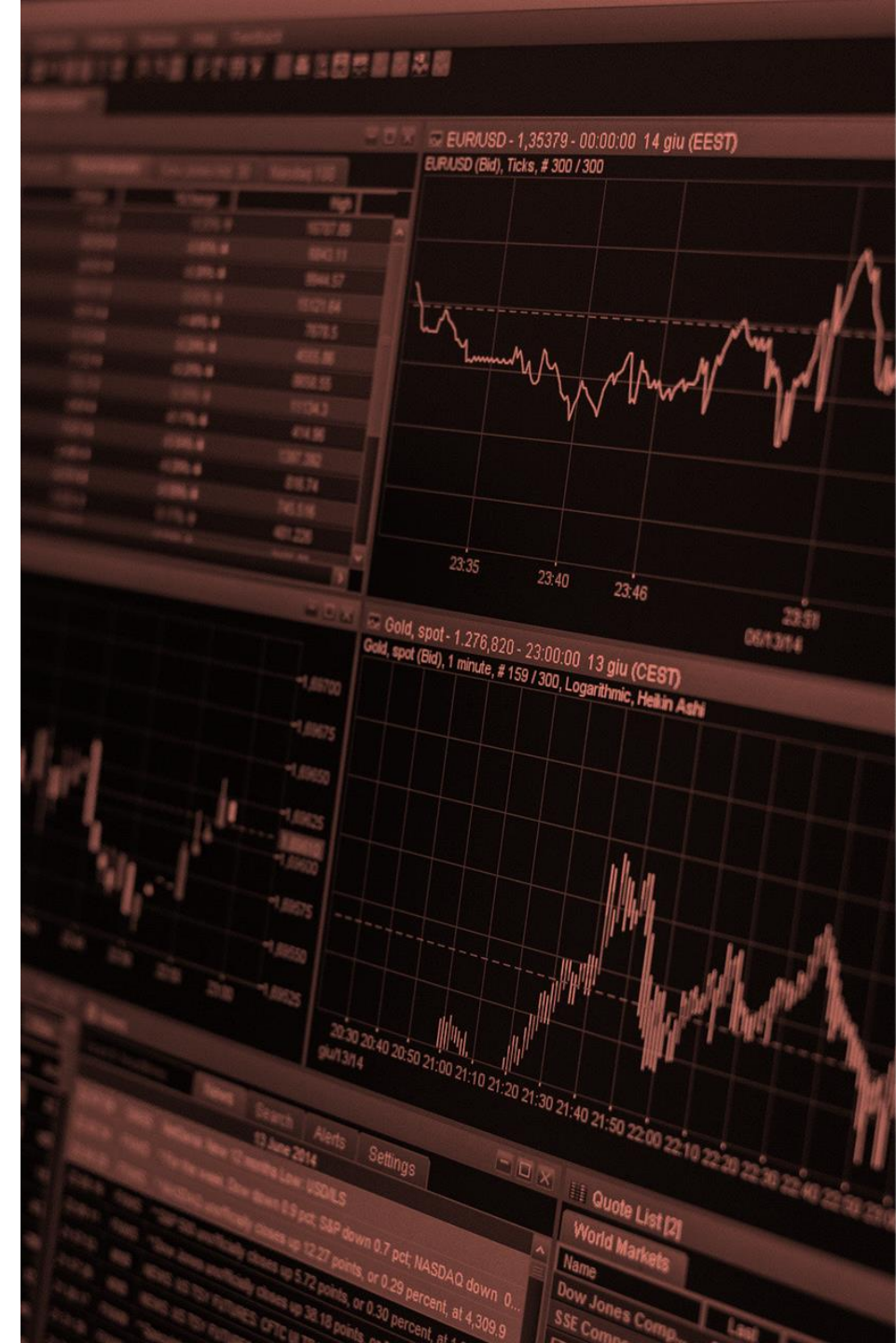
Selve datainnsamlingen ble gjennomført elektronisk i befolkningspanel (panel.no). Dataene er vektet på kjønn, alder og geografi i tråd med den faktiske befolkningssammensetningen. Feilmarginer ved 1001 respondenter (n=1001) ligger innenfor $\pm 1,4$ og $\pm 3,1$ prosentpoeng.

Ansvarlig for undersøkelsen i Opinion AS er seniorrådgiver og partner Nora Clausen.

HOVEDFUNN

- Det er forholdsvis lav kjennskap til innskuddsgarantien i befolkningen.
- Kun 45 prosent av befolkningen kjenner til innskuddsgarantien uten å få den forklart (uhjulpert kjennskap), mens 49 prosent oppgir at de har hørt om den når de får den forklart (hjulpert kjennskap).
- Kjennskapen er omtrent identisk som i 2016.
- Det er fortsatt slik at menn har langt bedre kjennskap enn kvinner, samt at kjennskapen øker med alderen. Kjennskapen er klart best blant de med over 1 million på konto.
- Totalt opplever 1 av 6 nordmenn at de har god kjennskap til hvordan innskuddsgarantien fungerer. Blant de som har hørt om den oppgir 1 av 3 det samme.
- De som har hørt om innskuddsgarantien fra før har gjennomgående en del kunnskap om den. Rundt 4 av 10 svarer korrekt på hva garantisummen er, 6 av 10 vet hvem som dekkes og 8 av 10 vet hvilke kontotyper som omfattes. Det er derimot svært lav kunnskap om midlertidig høye innskudd, i alle grupper.
- Det er likevel lav kunnskap om innskuddsgarantien i befolkningen totalt sett. Kunnskapsindeksen er på 21 av 100 poeng for hele befolkningen, mens den er på 47 av 100 poeng blant de som har hørt om den. Dette er samme bilde som i 2016.
- Ca. 11 prosent av befolkningen svarer ja på om de vet hvem som administrerer innskuddsgarantien. Bare rundt fire prosent klarer imidlertid å oppgi korrekt instans når de blir bedt om dette, og de fleste tror at (de vet at) det er en statlig virksomhet.
- Tilliten til innskuddsgarantien er relativt høy i befolkningen generelt sett (61 %), og spesielt blant de som kjenner til ordningen fra før (81 %).

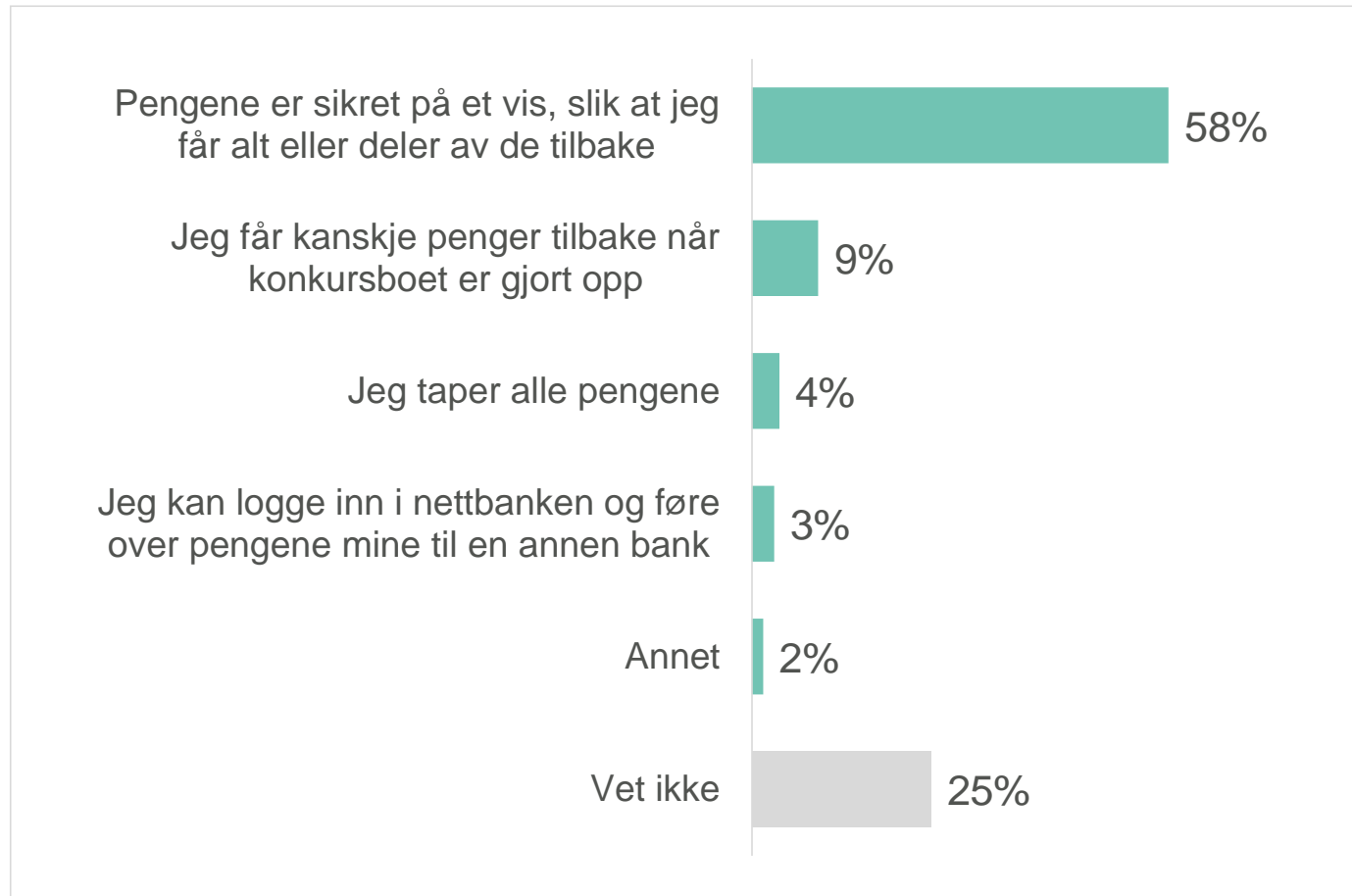
RESULTATER

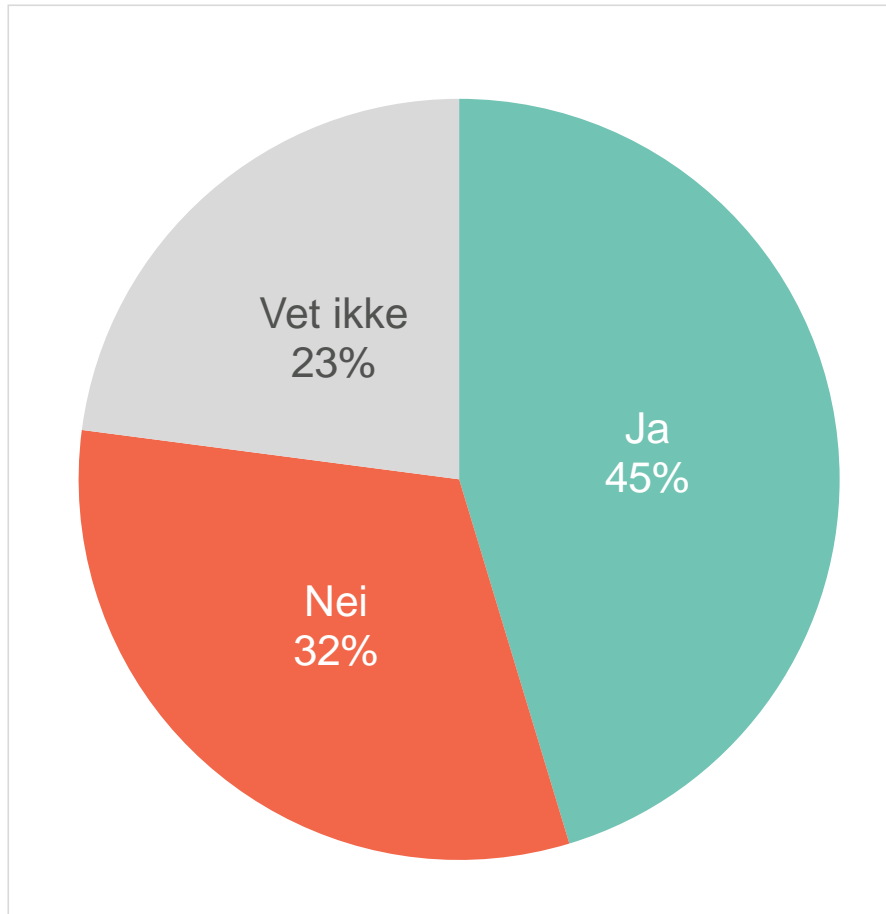

1. KJENNSKAP TIL INNSKUDDSGARANTIEN

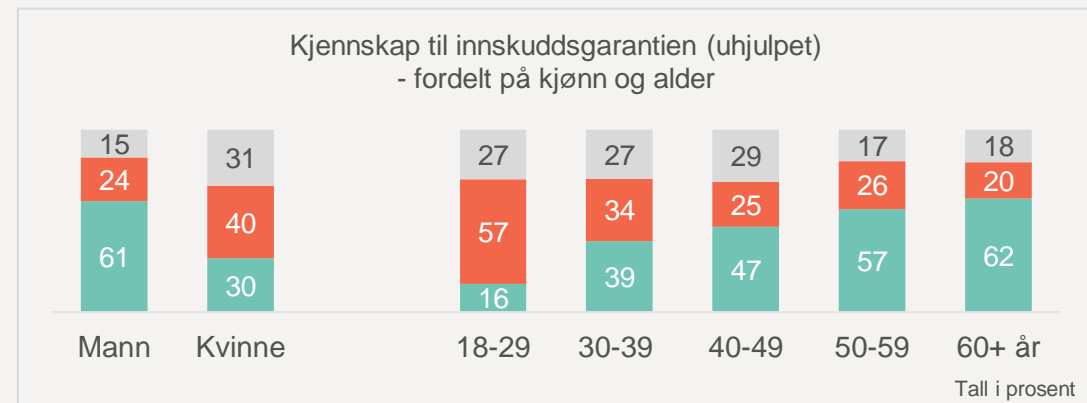
6 av 10 tror de får penger tilbake dersom banken går «konkurs»

Uhjulpet kjennskap til innskuddsgarantien

- 45 prosent av befolkningen oppgir at de kjenner til at det finnes en garanti for at de får pengene sine tilbake dersom banken går konkurs.
- Dette er omtrent på samme nivå som i 2016. Da svarte 43 prosent ja på et tilsvarende spørsmål.*
- Kjennskapen er mye høyere blant menn enn kvinner (61 % vs. 30 %), og øker med alderen (fra 16 % blant de under 30 år til 62 % blant de over 60 år).

- Kjennskapen øker også med inntekt og formue. Over 8 av 10 som har hatt over to millioner i banken i løpet av de to siste årene kjenner (uhjulpet) til garantien.

n= 1001

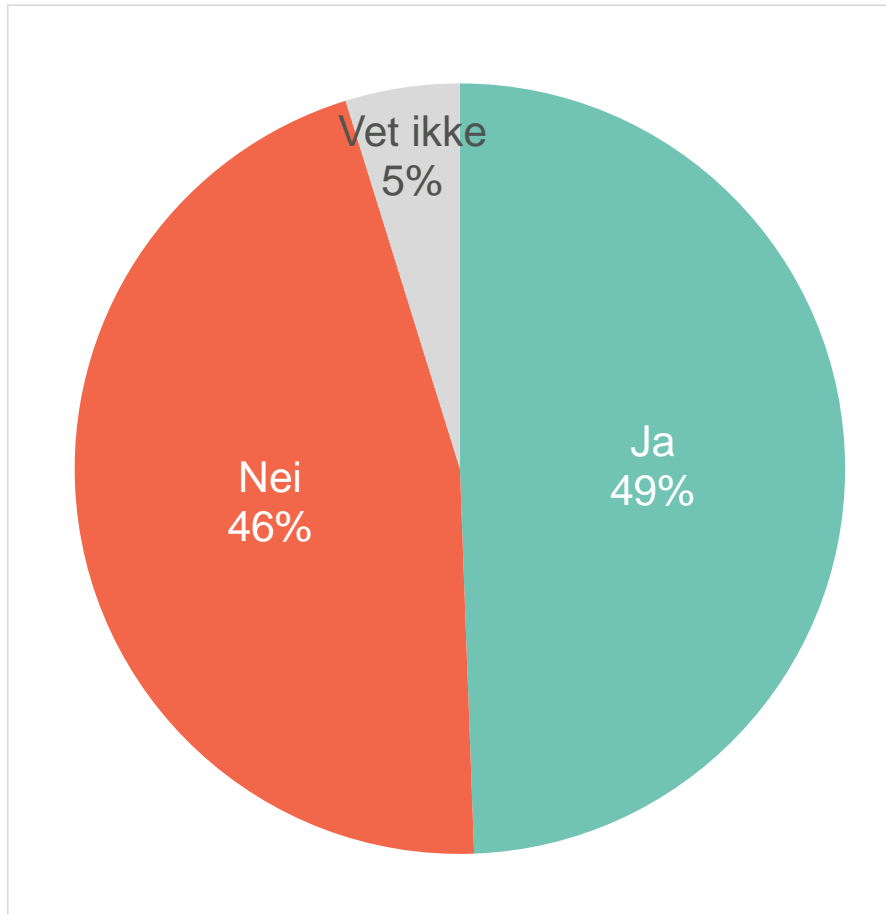

Kjenner du til om det finnes noen garanti for at du får pengene dine tilbake, dersom banken din går konkurs?

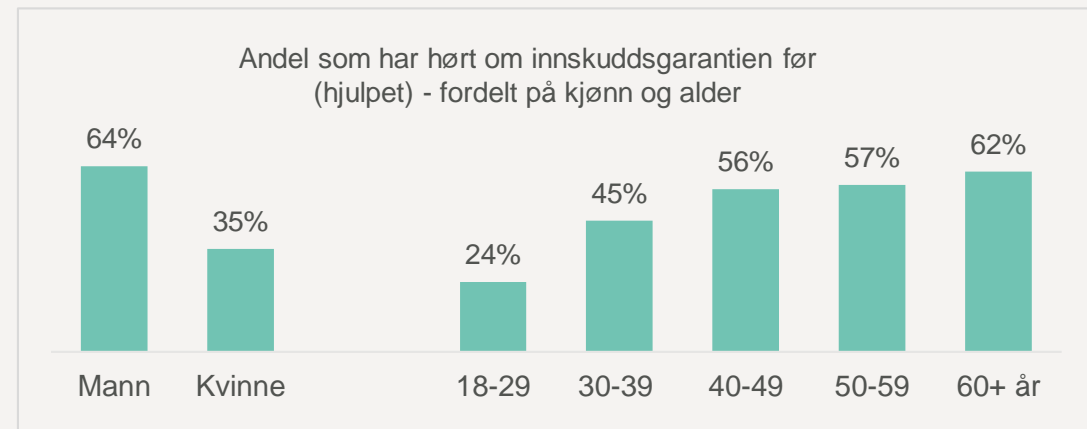
* Spørsmålsformuleringen i 2016: «Kjenner du til om det finnes noen form for beskyttelse eller garanti for innskudd på bankkonto dersom din bank skulle bli satt under offentlig administrasjon (tilsvarende å gå konkurs), altså at du i et slikt tilfelle vil få pengene dine tilbake?»

Hjulpet kjennskap til innskuddsgarantien

- Halvparten av befolkningen (49 %) svarer at de har hørt om innskuddsgarantien når de får den forklart (hjulpet kjennskap).
- Dette er som i 2016 da også 49 prosent svarte ja på tilsvarende spørsmål*.
- Den hjulpne kjennskapen til innskuddsgarantien er dermed 5 prosentpoeng høyere enn den uhjulpne kjennskapen i befolkningen totalt. Det er heller ingen store utslag på ulike undergrupper som f.eks. kjønn og alder.

n= 1001

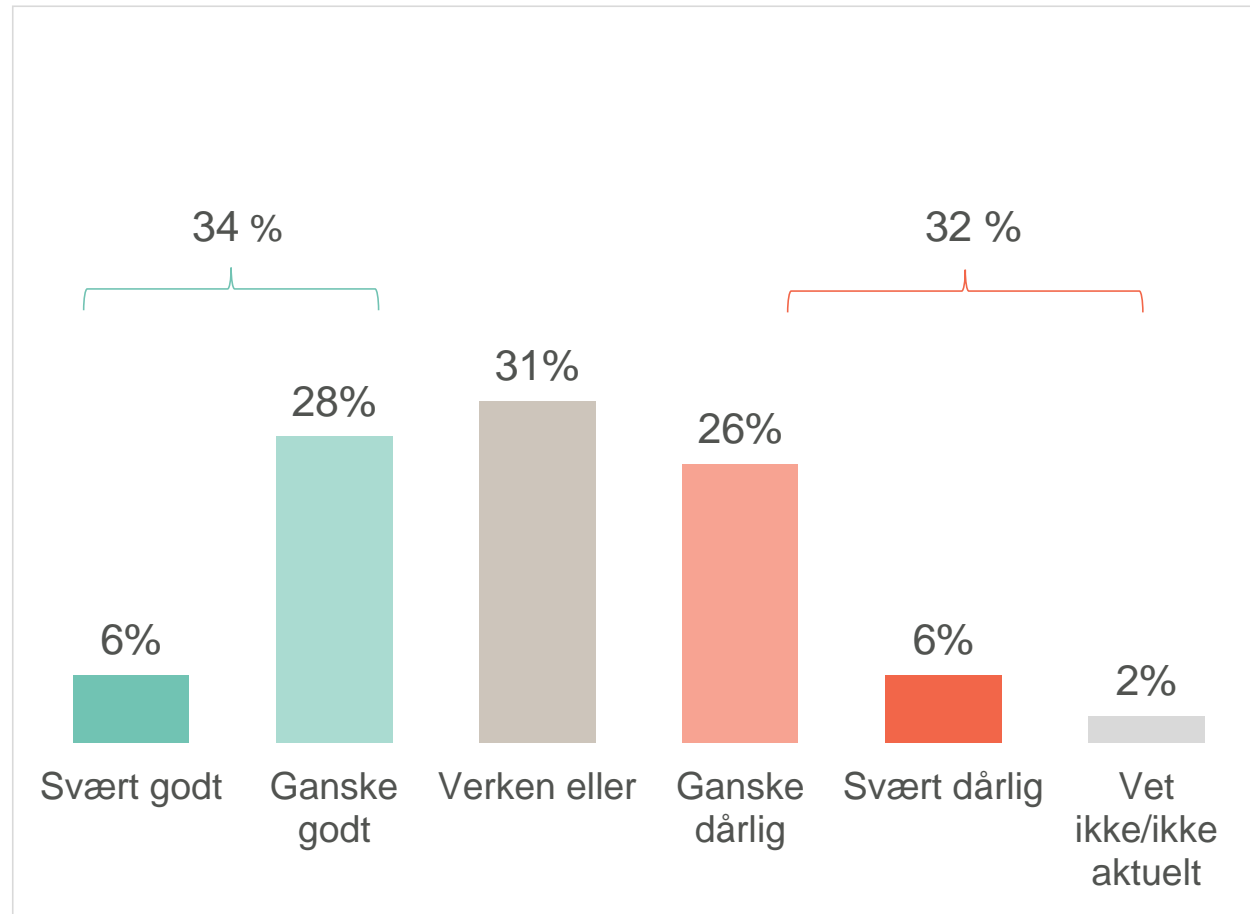
?

Det finnes en garanti for at du får pengene dine tilbake dersom banken går konkurs. Denne kalles innskuddsgarantien. Har du hørt om innskuddsgarantien før?

* Spørsmålsformuleringen i 2016: «Det finnes en ordning som beskytter innskudd i bank som kalles innskuddsgarantien. Det innebærer at penger som settes inn på kontoen hos norske banker er beskyttet av en garanti. De fleste bankkunder som setter inn penger vil få erstatning om banken deres skulle bli satt under offentlig administrasjon (tilsvarende å gå konkurs). Har du hørt om denne ordningen?»

Litt flere har god kjennskap til garantien enn i 2016

n= 495

? Hvor godt eller dårlig kjenner du til hvordan innskuddsgarantien fungerer?

- 34 prosent av de som har hørt om innskuddsgarantien oppgir å ha god kjennskap til hvordan den fungerer. Omtrent like mange oppgir at de har dårlig kjennskap til dette (32 %). Resten er nøytrale (31 %) eller vet ikke (2 %).
- **I befolkningen totalt er det dermed 17 prosent (ca. 1 av 6) som oppgir å ha god kjennskap til hvordan innskuddsgarantien fungerer.**
- **Den opplevde kjennskapen til hvordan garantien fungerer er noe høyere enn i 2016.** Da oppga 24 prosent av de som hadde hørt om garantien å ha god kjennskap, tilsvarende 11 % av befolkningen totalt (ca. 1 av 10).
- Igjen er det slik at kjennskapen er best blant menn samt de eldste. Kjennskapen øker også med utdanning, inntekt og sparing.

Spørsmålsformulering i 2016: «Hvor godt kjenner du til hvordan innskuddsgarantien fungerer?»

2. KUNNSKAP OM INNSKUDDSGARANTIEN

Kunnskapsindeks

I undersøkelsen er det stilt 7 kunnskapsspørsmål. Disse danner grunnlaget for en kunnskapsindeks som går fra 0 til 100.

Hvert korrekte svar gir et visst antall poeng. Maks antall poeng en person kan få hvis samtlige svar er korrekte er 100 poeng.

Hele befolkningen inngår i indeksen. Alle som svarer at de ikke har hørt om innskuddsgarantien får null poeng (uansett hva de svarer på kunnskapsspørsmålene).

Poengscore fra 0 til 49 regnes som dårlig kjennskap, mens 50 til 100 poeng regnes som god kjennskap etter følgende modell:

- Veldig dårlig kjennskap (0-24)
- Ganske dårlig kjennskap (25-49)
- Ganske god kjennskap (50-74)
- Veldig god kjennskap (75-100)

	Kunnskapsindeks	Poeng
1	Garantibeløpet	25
2	Hvem som dekkes	25
3	Utvidet garanti?	5
4	Utvidet beløpsgrense	5
5	Spareformer som dekkes	20
6	Utbetalingsfrist	10
7	Ansvarlig instans	10
	Totalt	100

Kunnskapsindeks

Kunnskapsindeks 0-100	Poengsnitt, totalt og per gruppe
Mann	29
Kvinne	13
18-29 år	8
30-39 år	20
40-49 år	22
50-59 år	24
60+ år	28
Over 1 mill.	40
Under 1 mill.	17
Hele befolkningen	21

Indeksen er totalt på 21 av 100 poeng som innebærer at det er lav kunnskap om innskuddsgarantien i befolkningen.

I 2016 var totalindeksen på 23. Årets kunnskapsindeks er ikke direkte sammenlignbar med tidligere da flere av spørsmålene / delindeksene er justert, men ligger uansett på omtrent samme lave nivå.

Blant de som har hørt om innskuddsgarantien (n=495) er indeksen nå på 43, mot 47 i 2016.

Kunnskapsindeks

Kunnskapsindeks 0-100	Poengsnitt, totalt og per gruppe	Kunnskapsnivå			
		Lav	Ganske lav	Ganske høy	Høy
Mann	29	49 %	22 %	22 %	7 %
Kvinne	13	76 %	13 %	9 %	2 %
18-29 år	8	84 %	9 %	6 %	1 %
30-39 år	20	64 %	15 %	16 %	6 %
40-49 år	22	58 %	23 %	14 %	6 %
50-59 år	24	57 %	22 %	15 %	6 %
60+ år	28	53 %	20 %	23 %	5 %
Over 1 mill.	40	34 %	18 %	38 %	10 %
Under 1 mill.	17	68 %	18 %	11 %	3 %
Hele befolkningen	21				

Som tabellen viser er kunnskapsnivået klart høyere blant menn enn kvinner. Ca. 3 av 10 menn, mot 1 av 10 kvinner, har ganske høy eller høy kunnskap om forhold ved garantien.

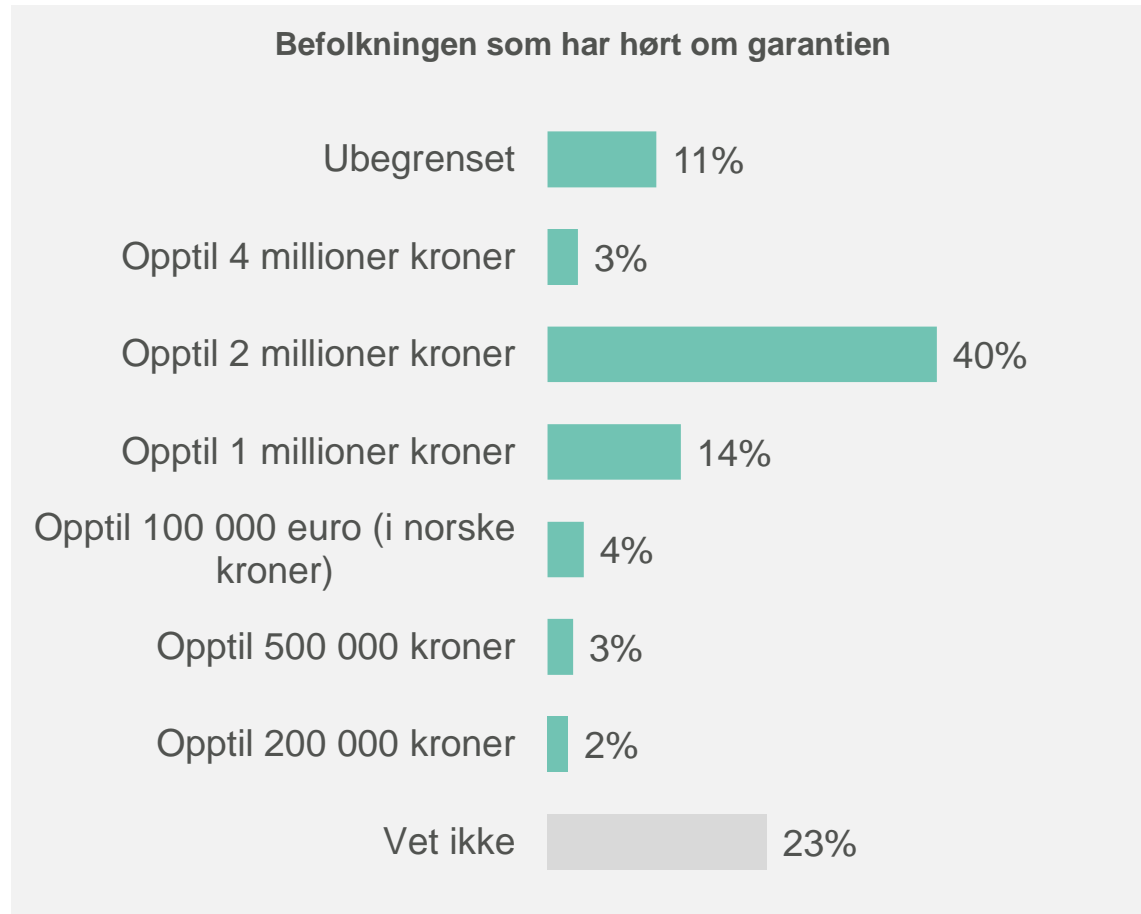
Videre øker kunnskapen med alderen. Blant de yngste under 30 år har over 9 av 10 lav eller ganske lav kunnskap rundt garantien.

Sparing / formue har også stor betydning for kunnskapsnivået.

Nesten annenhver som har minst 1 million kroner på konto i banken har høy eller ganske høy kunnskap om garantien, mot 14 prosent av de som har under 1 million i banken.

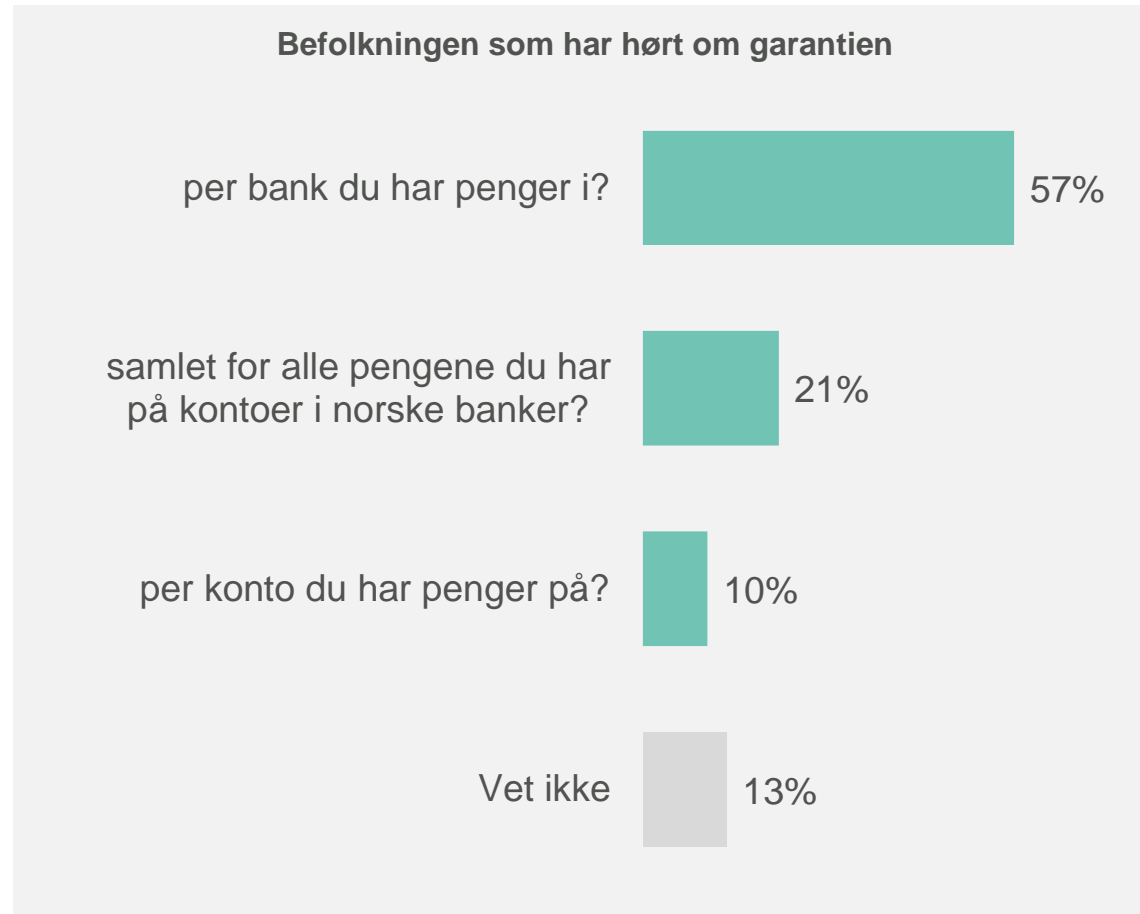
Hvor stort beløp dekkes av innskuddsgarantien?

- Av de som har hørt om garantien (som er ca. halve befolkningen), så svarer 40 prosent korrekt på spørsmålet om hvilken sum som dekkes, som er opptil 2 millioner kroner.
- I 2016 svarte ca. samme andel korrekt på dette (37 prosent).

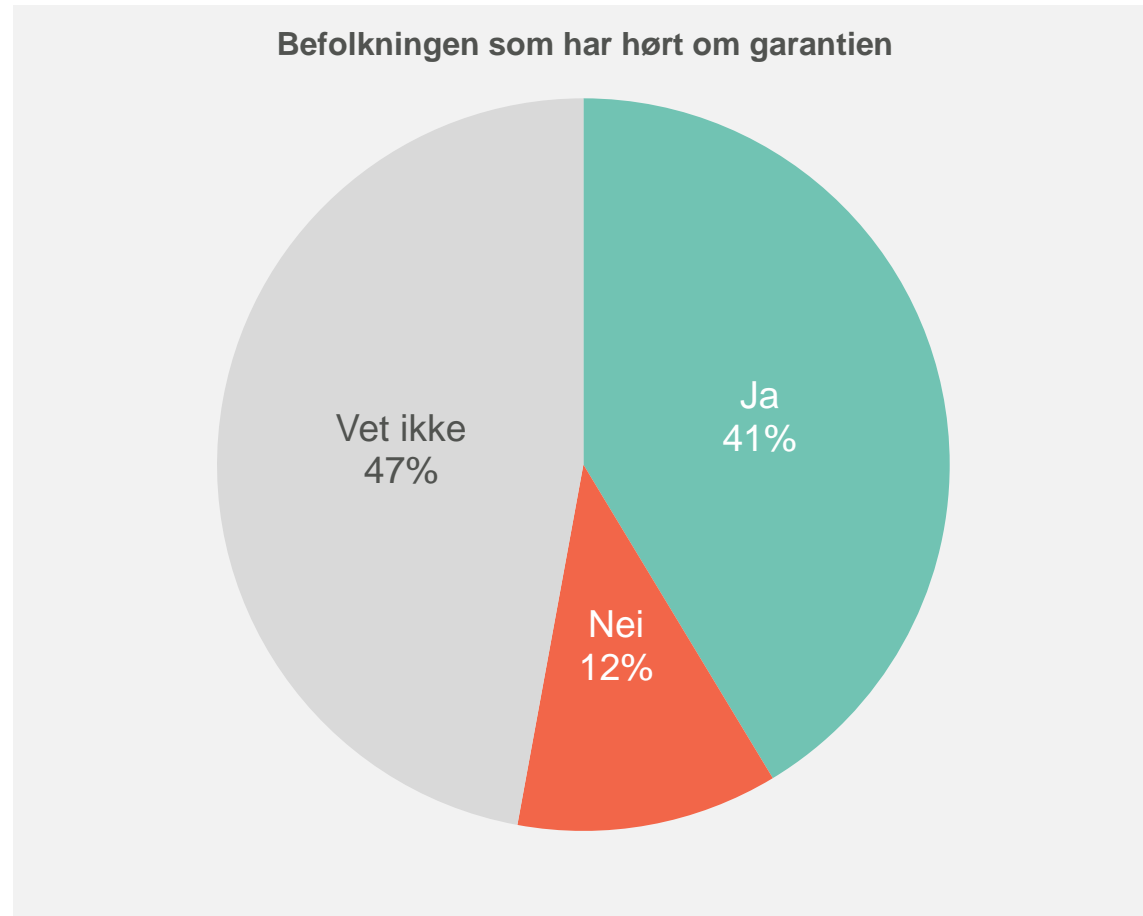
Gjelder garantibeløpet per konto eller per bank eller ...?

- Nærmere 6 av 10 som har hørt om garantien, svarer korrekt på hva som dekkes - som er innskudd per bank (57 %).
- Dette er i tråd med 2016 da 59 prosent oppga det samme.

Kan man i noen situasjoner få mer 2 millioner kroner?

- 4 av 10 som har hørt om garantien svar ja på spørsmålet om garantien i noen situasjoner kan dekke innskudd over 2 millioner.
- Kunnskap om midlertid høye innskudd ble ikke målt i 2016.

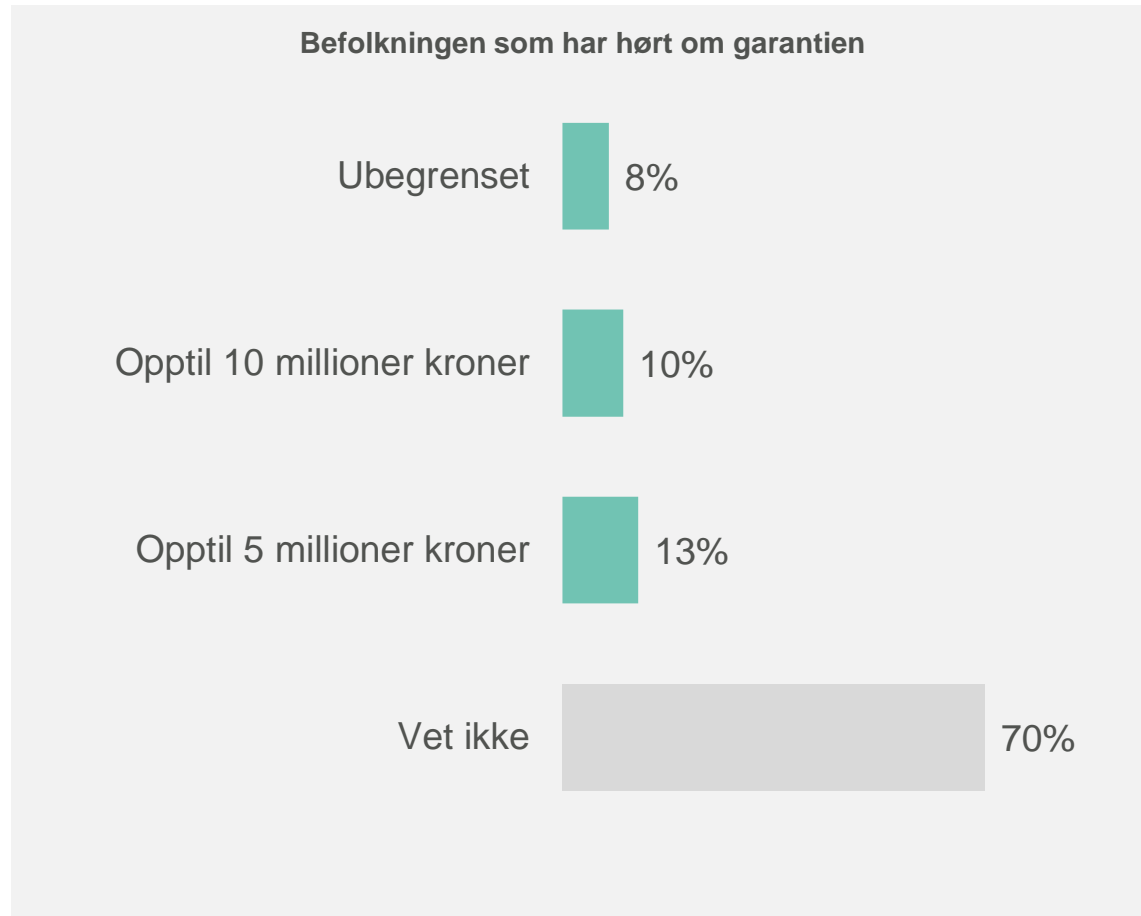
n= 495

Tror du at det finnes situasjoner hvor du også kan få tilbake innskudd som overstiger 2 millioner kroner?

Hvor stort er beløpet ved midlertidig høye innskudd?

- Få kjenner til innskuddsgarantien for midlertid høye innskudd, og enda færre vet hva beløpet er i slike situasjoner.
- 8 prosent av de som har hørt om garantien (og 6 prosent av befolkningen totalt) svarer riktig på dette (at beløpet er ubegrenset). Det er heller ingen forskjell knyttet om man har hatt over en million på konto siste årene.

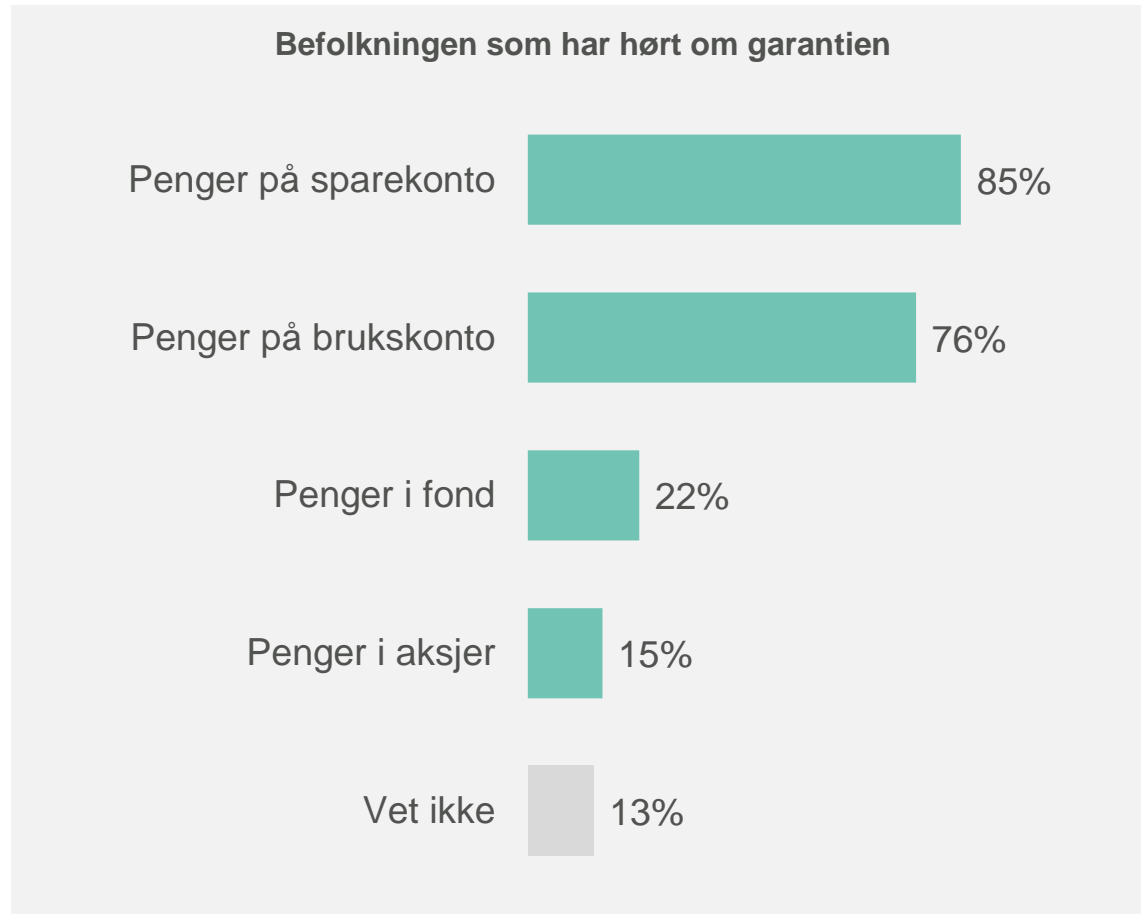
n= 495

Dersom du nylig har fått penger fra salg av bolig, forsikringsutbetaling eller arv, vil innskuddsgarantien også dekke beløp som overstiger 2 millioner kroner. Vet du hva garantibeløpet er i slike situasjoner?

Hvilke typer kontoer dekkes av garantien?

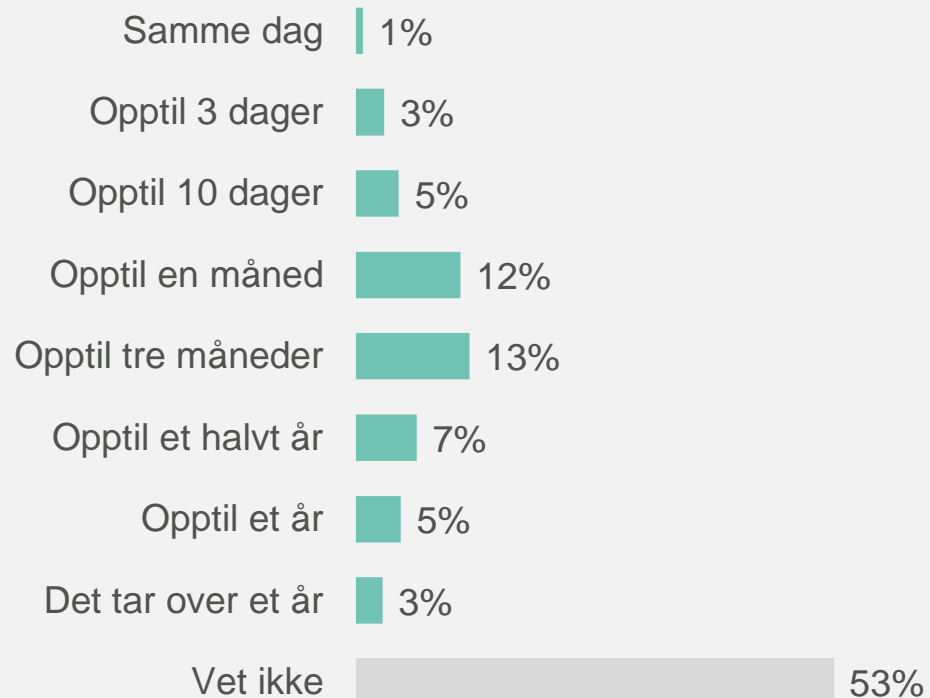

- Folk svarer mer korrekt på hvilke spareformer som omfattes av garantien. 85 prosent av de som har hørt om garantien svarer at innskudd på sparekontoer dekkes, og 76 prosent svarer at brukskontoer dekkes. Få svarer (feilaktig) at penger i aksjer og fond dekkes. 22 prosent svarer at fond dekkes, og 15 prosent sier aksjer.
- Det samme bildet og rangeringen gjelder for befolkningen totalt sett (uavhengig av om de har hørt om garantien eller ikke). I befolkningen som helhet tror flest at sparekontoer dekkes (72 %), fulgt av brukskonto (63 %), fond (21 %) og aksjer (15 %).
- I 2016 oppga også flest (av de som har hørt om garantien) at sparekontoer dekkes (77 %), fulgt av brukskontoer (71 %).

Hvor lang tid tar det å få tilbake pengene?

Befolkningen som har hørt om garantien

- Som i 2016 er det forholdsvis få som svarer riktig når det gjelder utbetalingstiden. Over halvparten svarer vet ikke på dette. Flest svarer opptil 1 eller opptil 3 måneder.
- Kun 5 prosent oppgir det korrekte svarer på opptil 10 dager (syv arbeidsdager). I 2016 var denne andelen 4 prosent.
- Dette er det eneste kunnskapsspørsmålet som kvinner svarer mer korrekt på enn menn (6 vs. 3 %). På samtlige øvrige kunnskapsspørsmål svarer mennene signifikant riktigere kvinnene.

Hvem administrerer ordningen?

11 prosent av hele befolkningen svarer ja på spørsmålet om de vet hvem som administrerer innskuddsgarantiordningen. Omtrent en tredjedel av disse igjen oppgir faktisk riktig instans når de blir bedt om å notere dette.

I befolkningen som helhet er det dermed rundt fire prosent som er kjent med at Bankenes sikringsfond er ansvarlig for ordningen.

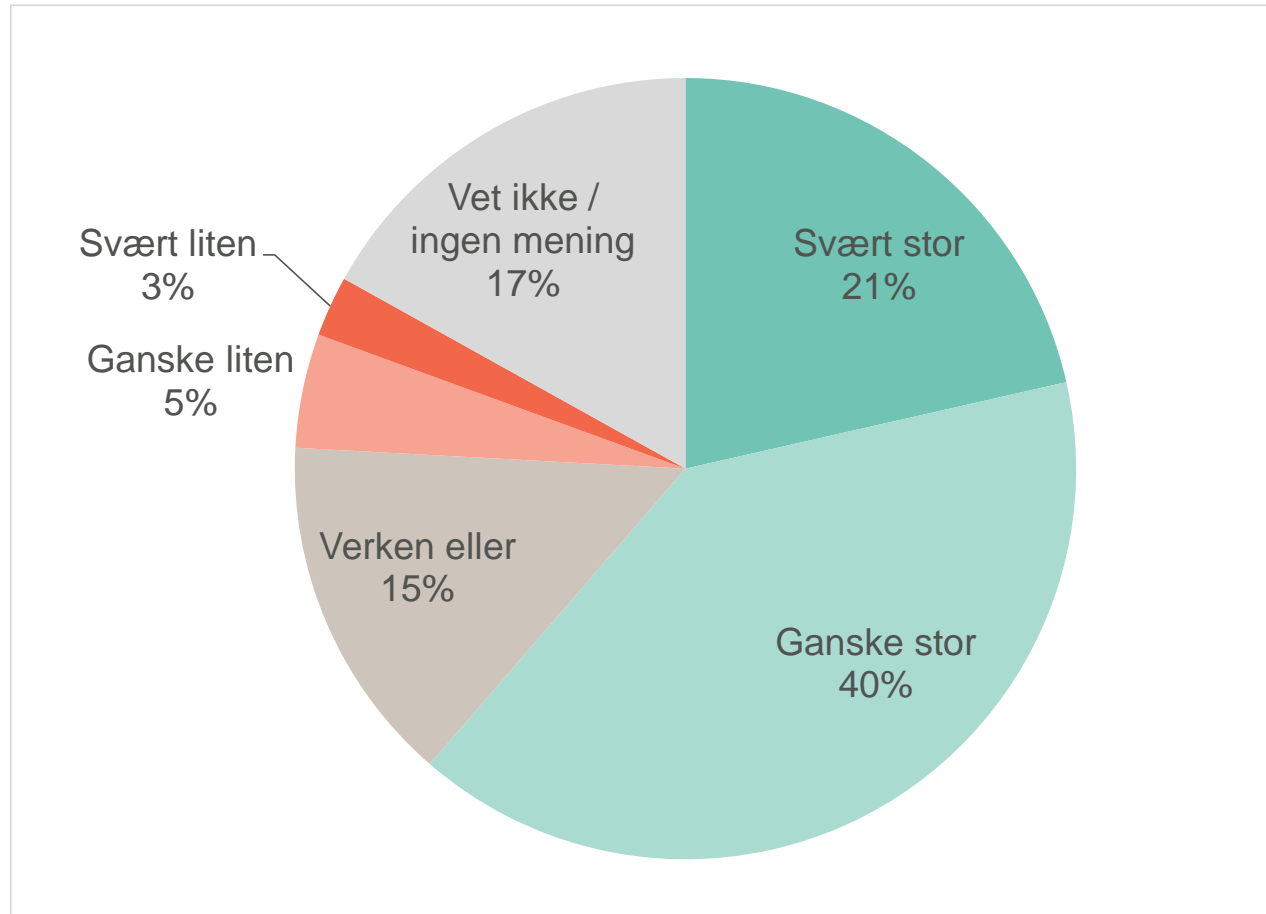
Som ordskyen til høyre viser er det vanligste svaret staten (og ulike statlige virksomheter / myndigheter).

3. TILLIT TIL INNSKUDDSGARANTIEN

Stort tillit til innskuddsgarantien

- Det er stor tillit i befolkningen til at innskuddsgarantien dekker bankinnskudd dersom banken går konkurs.
- 6 av 10 nordmenn oppgir dette (61 %). Kun 8 prosent har liten tillit til dette. Menn oppgir dette i større grad enn kvinner (70 % versus 53 %). Tilliten øker også med alderen, fra 44 prosent blant de yngste under 30 år til 76 prosent blant de eldste over 60 år. Blant de som har over 1 million i sparing er det 82 prosent som har stor tillit til garantien.
- Blant de som har hørt om innskuddsgarantien før, er andelen hele 81 prosent, mot bare 3 prosent som har liten tillit.
- Dette er samme nivå som i 2016 da 78 % av de som har hørt garantien sier at de har stor tillit til garantien.

n= 1001

Dersom banken din går konkurs, hvor stor eller liten tillit har du til at du kommer til å få tilbake pengene dine gjennom innskuddsgarantien?

A fan-like arrangement of Norwegian 500 Kroner banknotes is tied to a branch. The banknotes are fanned out, showing their yellow and white colors. The text "500 KRONER" is visible on the notes. A semi-transparent orange text box is overlaid on the center of the image, containing the text "VEDLEGG: SPØRRESKJEMA".

VEDLEGG: SPØRRESKJEMA

SPØRRESKJEMA

1. Spørsmål

Dersom du har penger i en bank i Norge, og banken går konkurs, hva skjer da med pengene dine?

Til informasjon: Ordet «konkurs» brukes her som en forenkling for avvikling under offentlig administrasjon.

- Jeg taper alle pengene
- Jeg får kanskje penger tilbake når konkursboet er gjort opp
- Pengene er sikret på et vis, slik at jeg får alt eller deler av de tilbake
- Jeg kan logge inn i nettbanken og føre over pengene mine til en annen bank
- Annet
- Vet ikke

2. Spørsmål

Kjenner du til om det finnes noen garanti for at du får pengene dine tilbake, dersom banken din går konkurs?

- Ja
- Nei
- Vet ikke

3. Spørsmål

Det finnes en garanti for at du får pengene dine tilbake dersom banken går konkurs. Denne kalles innskuddsgarantien. Har du hørt om innskuddsgarantien før?

- Ja
- Nei
- Vet ikke / ikke aktuelt

4. Spørsmål

Hvor godt eller dårlig kjenner du til hvordan innskuddsgarantien fungerer?

- Svært dårlig
- Ganske dårlig
- Verken eller
- Ganske godt
- Svært godt
- Vet ikke/ikke aktuelt

5. Spørsmål

Hvor stort beløp tror du maksimalt dekkes av innskuddsgarantien?

- Opptil 200 000 kroner
- Opptil 500 000 kroner
- Opptil 100 000 euro (i norske kroner)
- Opptil 1 millioner kroner
- Opptil 2 millioner kroner
- Opptil 4 millioner kroner
- Ubegrenset
- Vet ikke

6. Spørsmål

Innskuddsgarantien dekker beløp på opptil 2 millioner kroner. Tror du denne grensen gjelder ...

- per bank du har penger i?
- per konto du har penger på?
- samlet for alle pengene du har på kontoer i norske banker?
- Vet ikke

7. Spørsmål

Tror du at det finnes situasjoner hvor du også kan få tilbake innskudd som overstiger 2 millioner kroner?

- Ja
- Nei
- Vet ikke

8. Spørsmål

Dersom du nylig har fått penger fra salg av bolig, forsikringsutbetaling eller arv, vil innskuddsgarantien også dekke beløp som overstiger 2 millioner kroner. Vet du hva garantibeløpet er i slike situasjoner?

- Ubegrenset
- Opptil 10 millioner kroner
- Opptil 5 millioner kroner
- Vet ikke

9. Spørsmål

Hvilke typer kontoer / spareformer tror du innskuddsgarantien dekker dersom banken din går konkurs? [Flere svar mulig]

- Penger på brukskonto
- Penger på sparekonto
- Penger i aksjer
- Penger i fond
- Vet ikke [eksklusiv]

10. Spørsmål

Hvor lang tid tror du det tar før du får pengene dine tilbake fra innskuddsgarantien (etter at banken har gått konkurs)?

- Samme dag
- Opptil 3 dager
- Opptil 10 dager
- Opptil en måned
- Opptil tre måneder
- Opptil et halvt år
- Opptil et år
- Det tar over et år
- Vet ikke

11. Spørsmål

Dersom banken din går konkurs, hvor stor eller liten tillit har du til at du kommer til å få tilbake pengene dine gjennom innskuddsgarantien?

- Svært liten
- Ganske liten
- Verken eller
- Ganske stor
- Svært stor
- Vet ikke / ingen mening

12. Spørsmål

Kjenner du til hvem som administrerer innskuddsgarantiordningen?

- Ja, noter: ...
- Nei

13. Spørsmål

Har du, som privatperson, i løpet av de to siste årene hatt mer enn 1 million kroner stående i banken, eventuelt fordelt på ulike banker?

- Ja
- Nei
- Vet ikke / vil ikke oppgi

14. Spørsmål

[Filter: Hvis JA - har hatt mer 1 mill. i banken]

Har du, som privatperson, i løpet av de to siste årene hatt mer enn 2 millioner kroner i banken, eventuelt fordelt på ulike banker?

- Ja
- Nei
- Vet ikke / vil ikke oppgi

Opinion:

www.opinion.no

hei@opinion.no

[@opinionoslo](https://www.instagram.com/opinionoslo)